

UITVOERINGSPROJECT RIJNDIJK VAN GAS LOS

De Energietransitie richt zich op verschillende thema's waaronder het thema warmte. Het verwarmen van de woning en het verwarmen van tapwater kost verreweg de meeste energie van alle onderdelen. Een gemiddeld huishouden gebruikt 60% van de totale energievraag voor warmte. Door het onderdeel warmte van een duurzame energiebron te voorzien kan dus behoorlijk veel CO₂ uitstoot bespaard worden. Het project 'Rijndijk van gas los' is erop gericht om binnen de projectlocatie CO₂ reductie te realiseren door woningen, bedrijven en industrie te isoleren en aardgasvrij te maken.

Uitvoeringsproject Rijndijk van gas los

Het project Rijndijk van gas los is een uitvoeringsproject van het Programma Energietransitie. Het project is erop gericht om met een wijkgerichte aanpak voornamelijk woningeigenaren te helpen de warmtevraag terug te dringen door te isoleren zodat ze op termijn over kunnen stappen op een duurzame aardgasvrije warmtevoorziening. Daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan het betrekken van bedrijven en industrie in de aanpak.

Project Rijndijk van gas los

Zoeterwoude-Rijndijk is een gunstige wijk voor een collectieve warmte oplossing zoals restwarmte of geothermie. Tot op heden zijn de voorbereidingen en onderzoeken hierop gericht geweest. Echter hebben dergelijke projecten een lange looptijd van >5 jaren en zijn de kansen ervan nog onzeker. Hierdoor wordt de focus van Rijndijk verplaatst van woningen in 1 stap aardgasvrij maken naar eerst energievraag omlaag en op termijn aardgasvrij. Een nieuwe aanpak die laagdrempelig is voor de inwoners en kan rekenen op de steun van het Rijk.

Transitievisie Warmte 2021

In 2019 heeft de gemeenteraad kennis genomen van de Transitievisie Warmte en deze ter inzage gelegd. In de Transitievisie Warmte legt de gemeenteraad het tijdsplan vast waarop buurten van het aardgas af gaan. Per wijk worden de meest voor de hand liggende alternatieven voor het 'aardgasloos' verwarmen van woningen beschreven. Eind 2021 wordt een herziende versie van de Transitievisie Warmte aan de gemeenteraad voorgelegd. Deze nieuwe versie bevat meer gedetailleerde alternatieven en verschillende scenario's.

Inwoners kunnen straks aan de hand van de Transitievisie Warmte zelfstandig een keuze maken over de manier waarop ze in de toekomst hun woning willen verwarmen. De aanpassingen in de Transitievisie zijn afkomstig uit de 'lessons learned' uit het traject van Rijndijk van gas los.

Regionale en lokale doelstelling:

In 2050: Geen aardgas meer in de bebouwde omgeving. Tussendoel: in 2030 49% minder aardgas verbruiken, in vergelijking tot 1990.

Projectopdracht

Met het project Rijndijk van gas los wordt de haalbaarheid en betaalbaarheid van een duurzame warmtevoorziening voor de wijk onderzocht.

Het project geeft antwoord op de vraag:

Wat is het meest geschikte alternatief voor het huidige (fossiele) aardgasgebruik voor de warmtevoorziening? Hoe kan dit zo (kosten)efficiënt mogelijk gerealiseerd worden?

De volgende aspecten worden in de project onderzocht:

- Wat is de huidige warmtevraag in de wijk?
- Welke bouwwerken zijn aanwezig? (type, functie en energielabel)
- Welke aanpassingen noodzakelijk zijn?
- Welke alternatieve warmtebronnen zijn aanwezig?
- Hoe kunnen we deze bronnen toepassen?
- De ruimtelijke impact van warmtebronnen
- Rol- en taakverdeling bij aanleg, exploitatie en onderhoud van de collectieve warmtevoorziening
- Beste alternatief op aardgas, collectief of individueel
- Randvoorwaarden: wettelijke kaders en financiën
- Eisen voor een collectieve warmtevoorziening
- Subsidie mogelijkheden

Afbakening Zoeterwoude-Rijndijk

De wijk Rijndijk bestaat uit 8 buurten en heeft een oppervlak van 2.23 km². Iedere buurt heeft een eigen karakter en functie. In 5 van de 8 buurten wordt voornamelijk gewoond. In de overige buurten zitten veel industrie- en commerciële bedrijven.

De 8 buurten:

1. Rijnegom
2. Oosthoek
3. Meerburg
4. De Goede Herder
5. Industriegebied Grote Polder
6. Industriegebied Barrepolder
7. Hoge Rijndijk Noord
8. Hoge Rijndijk Oost

Projectplanning

Het project is onderverdeeld in 4 projectfasen en bevindt zich nu in de ontwerpfase. De ontwerpfase is een langer proces geworden dan aanvankelijk gepland. Dit heeft o.a. te maken met Covid 19 en benodigde aanvullende onderzoeken die voortgekomen uit het traject burgerparticipatie. Ook spelen de trajecten van derden, zoals de Gasunie, waar dit project voor een deel van afhankelijk is mee.

Het project heeft in de afgelopen anderhalf jaar veel informatie vergaard. Het komende half jaar wordt dit verwerkt in een uitvoeringsplan om de woningen energiezuiniger te maken. Een gedeelte hiervan is door de goede voorbereiding in te lopen in de realisatiefase.

Initiatiefase (6 maanden, afgerond)

Onderzoek naar eigenschappen van de wijk en inzicht in vraag en aanbod van warmte. Programma van eisen opstellen.

Ontwerpfase (24 maanden, gestart in maart 2020)

Uitwerking Programma van eisen: technische oplossingen, financiële en wettelijke gevolgen. Communicatie en participatie met inwoners, ondernemers en bedrijven.

Realisatiefase (12 maanden + uitvoering (1-5 jaar))

Vorbereiding van de uitvoering: planning, overeenkomsten afsluiten, vergunningaanvraag en financiering. De uitvoering gebeurt door externe partijen en kan variëren tussen de 1 en 5 jaar, afhankelijk van de situatie.

Nazorgfase (6 maanden)

Kinderziektes verhelpen, beheer nieuwe systeem organiseren en overdragen. Verantwoording subsidies en evaluatie.

Communicatie en participatie

Zoeterwoude Rijndijk heeft een groep van enthousiaste inwoners die meedenken over de plannen om Rijndijk aardgasvrij te maken. Naast inwoners nemen ook partners zoals Rijnhart wonen en 'De Huurderij' deel in de werkgroep.

Andere vormen van participatie en communicatie

Naast de werkgroep van inwoners en partners staat het projectteam regelmatig in Rijndijk met de bakfiets om zo vragen van inwoners te beantwoorden. Ook worden andere inwoners van Rijndijk op de hoogte gehouden van de ontwikkeling door het krantje dat vier keer per jaar gepubliceerd wordt.

Online tool vanaf begin 2022

Zoeterwoude zal vanaf 2022 een pilot met een online tool draaien waarin eigenaren van woning in Rijndijk aanpassingen aan hun woning en voorkeuren door kunnen geven (via de app of pc). Op basis van de aangeleverde gegevens kunnen ze in de volgende stap een op maat gemaakt aanbod krijgen om energiebesparende maatregelen te treffen.

Kansen

- Subsidies en financieringsmogelijkheden
- Kan rekenen op meer draagvlak bij de inwoners

Risico's

- Financiële haalbaarheid
- Participatie ondernemers
- Technische complex

Financiën

Het projectteam wordt bekostigd vanuit de begroting van de gemeente. De jaarlijkse kosten zijn geraamd op €110.000,-

Subsidies

Voor de uitvoering is subsidie aangetrokken.

- € 300.000,- is beschikbaar als voorbereidingsgeld vanuit de ELENA subsidie (Europese subsidie). Hiervan mogen onderzoeken bekostigd worden.
- Voor de uitvoering van werkzaamheden in de wijk is subsidie aangevraagd van € 4 miljoen (PAW).
- Vanaf volgende jaar worden zowel vanuit het Rijk als Europa gelden beschikbaar gesteld om de energietransitie te versnellen.